

Högskolan i Borås
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
jana.hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-06-21
Reg.nr 641-1316-11

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Borås tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i ämnena svenska som andraspråk och engelska.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan i Borås har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i ämnena svenska som andraspråk och engelska.

För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande); lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Vasa; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; lektor Lisen Häggblom, Åbo akademi; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad och Lunds universitet; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; docent Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo och professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet. Därutöver har professor Karsten Froberg, Syddansk universitet; lektor Bergthora Kristjansdottir, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor emeritus Lauri Lindgren, Åbo universitet; Ph. Lic. Anita Moilanen, Jyväskylä universitet; Ph. Lic. Anne Männikkö, Åbo universitet och professor Roger Säljö, Göteborgs universitet bistått bedömargruppen inom sina sakområden.

Underlag för bedömningen har varit lärosätets ansökan. Lärosätet prövades för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 under höstterminen 2010 och ansökan beviljades den 18 januari 2011 (reg.nr 641-933-10) för ämnena matematik, fysik, kemi och svenska, men avslogs för ämnena

teknik, historia, religionskunskap, svenska som andraspråk och engelska. Lärosätet har gjort en förnyad ansökan för ämnena svenska som andraspråk och engelska. Inför den förnyade prövningen uppmanades lärosätet att i ansökan presentera nytt bedömningsunderlag avseende de aspekter som tidigare bedömdes vara otillfredsställande. Bedömarens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprovningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömarens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt, dels en samlad bedömning. Det yttrande som utgjorde underlag för beslutet att avslå den tidigare ansökan för ämnena svenska som andraspråk och engelska utmynnade i en negativ samlad bedömning för respektive ämne, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna med avseende på de aspekter som bedömdes vara tillfredsställande för respektive ämne. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Ledamöter i bedömarens grupp har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömarens samlade bedömning är att Högskolan i Borås har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 med tillfredsställande kvalitet i ämnena svenska som andraspråk och engelska. Högskoleverket instämmer i denna bedömning och konstaterar att lärosätet vidtagit relevanta åtgärder för att komma till rätta med de brister som förelåg enligt tidigare beslut. Högskoleverket noterar att högskolan i sina styrdokument inte tydligt har redovisat att det självständiga arbetet om 30 högskolepoäng, eller två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng, ska genomföras i ett eller två ämnen som studeras inom respektive inriktning. Detta är inte förenligt med de krav som ställs i examensordningen. Högskoleverket avser att följa upp att bristen åtgärdas.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Borås tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i ämnena svenska som andraspråk och engelska.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Sara Monaco och Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:

Utbildningsdepartementet

Ledamöterna i bedömargruppen

Bedömagruppens yttrande 2011-06-21

Högskolan i Borås – ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9¹

Lärosätet prövades för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 under höstterminen 2010 och ansökan beviljades den 18 januari 2011 (reg.nr 641-933-10) för ämnena matematik, fysik, kemi och svenska, men avlogs för ämnena teknik, historia, religionskunskap, svenska som andraspråk och engelska. Lärosätet har gjort en förnyad ansökan för ämnena svenska som andraspråk och engelska.

Det yttrande som utgjorde underlag för beslutet att avslå ansökan för ämnena svenska som andraspråk och engelska utmynnade i en negativ samlad bedömning för respektive ämne, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna med avseende på de aspekter som bedömdes vara tillfredsställande för respektive ämne. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Till grund för beslutet den 18 januari 2011 låg bedömningen att lärosätet har förutsättningar att ge undervisning med tillfredsställande kvalitet i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det har inte funnits anledning att revidera denna bedömning och därför görs ingen förnyad bedömning av den utbildningsvetenskapliga kärnan i detta yttrande.

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

I svenska som andraspråk finns, som konstaterades i samband med den förra ansökan, bred vetenskaplig kompetens bland lärarna, med medverkan bland annat av disputerade lärare i svenska. I den förnyade ansökan har ämnesprofilen förtydligats och är på väg att förstärkas. Tre doktorander bedriver forskning med inriktning mot andraspråksundervisning. En av dessa disputerar våren 2011. Den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen bedöms som fortsatt

¹ Sökta ämnen: svenska som andraspråk och engelska.

svag men tillräcklig genom den förstärkning som beskrivs ovan. Samarbete sker också med Göteborgs universitet kring projekt av ämnesdidaktisk relevans.

I engelska bedöms, liksom i förra ansökningsomgången, antalet lärare vara tillfredsställande liksom andelen med professionserfarenhet. Den vetenskapliga kompetensen inom litteraturvetenskap bedöms liksom tidigare som tillräcklig. En förstärkning har skett av kompetensen i språkvetenskap, även om den är fortsatt svag på grund av bristande kontinuitet (ingen tillsvidareanställd). Den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen är svag, men i den förnyade ansökan framgår att några av lärarna deltar i projekt med ämnesdidaktisk anknytning. Den ämnesdidaktiska kompetensen är således svag men tillräcklig.

Lärarnas möjlighet till kompetensutveckling är tillräcklig.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurs är tillfredsställande i svenska som andraspråk samt engelska.

Utbildningsmiljö (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Totalt sett ges utbildningen i en god forskningsmiljö. Den del som anknyter till lärarutbildningen är dock framför allt inriktad mot yngre barn. Forskningsbasen för exempelvis ämnesdidaktik med inriktning mot äldre elever i grundskolan och elever i gymnasiet är svag, men under utveckling.

I utbildningsmiljön som helhet finns tillfredsställande förutsättningar för utvecklingen av ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt.

Den verksamhetsförlagda utbildningen har en klar struktur. Studenter, verkamma lärare från skolorna och högskolans lärare deltar i planeringen. Sammantaget är organisationen av den verksamhetsförlagda utbildningen tillfredsställande.

Det finns ett tämligen begränsat nationellt och internationellt samarbete i syfte att berika utbildningsmiljön.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller mål som utarbetats i enlighet med examensordningen samt lokala mål som hänger samman med högskolans profil. Planen är väl strukturerad och sammanhållen.

I utbildningsplanen anges att examensarbete I och II ska göras inom ämne 1 eller ämne 2. Enligt kursplanerna ligger dock examensarbetena inom området pedagogiskt arbete och saknar tydlig anknytning till ämne och ämnesdidaktik.

Examensordningens krav på självständiga arbeten inom ämnena uppfylls därmed inte. Detta är inte tillfredsställande.

I svenska som andraspråk innehåller kursplanerna i den förnyade ansökan nu klara mål och tillräcklig information om innehåll och uppläggning.

Också i engelska innehåller kursplanerna klara mål och tillräcklig information om innehåll och uppläggning.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument inte är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur, examination

I den förnyade ansökan för svenska som andraspråk ger underlaget nu tillräcklig information om innehåll. Undervisningsformer och examinationsformer är beskrivna och kursinnehållet är relevant i förhållande till examensmålen. Progressionen säkras i den nya ansökan i relation till utbildningens mål genom kursmål, innehållsbeskrivningar, litteraturlistor och examinationsformer.

I den förra ansökan framgår att det i ämnet engelska finns ett tillfredsställande innehåll, med relevanta undervisningsformer, kurslitteratur och examinationsformer som säkrar progression och forskningsanknytning. Ämnesdidaktiken är integrerad med ämnesstudierna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande i engelska och svenska som andraspråk.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Kraven för olika typer av examination finns dokumenterade i kurshandböcker och det finns rutiner för hur de ska komma till studenternas kännedom.

Lärosätet har visat att det finns tillräckliga system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Högskolan i Borås har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 med tillfredsställande kvalitet i ämnena svenska som andraspråk och engelska. Vi rekommenderar Högskoleverket att tillstyrka ansökan för dessa ämnen.

Bedömargruppen består av följande ledamöter:

Universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande); lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Vasa; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; lektor Lisen Häggblom, Åbo akademi; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad/Lunds universitet; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; docent Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo och professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet.